

Η ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της, στις 2 Φεβρουαρίου 2021, με την εξής σύνθεση: Νικόλαος Σαββίδης Πρόεδρος, Ελισάβετ Αλαγιαλόγλου και Μαρία Μανδράκη, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 24.12.2020 (ημερομηνία κατάθεσης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ) με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1996/28.12.2020 Προδικαστική Προσφυγή της εταιρείας με την επωνυμία « *** », που εδρεύει στην *** , νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά της *** και ειδικότερα κατά της με αριθμ. πρωτ. Φ. 600.163/25/ 27223/18.12.2020 απόφασης της ως άνω αναθέτουσας αρχής, στο πλαίσιο διενέργειας του ηλεκτρονικού διαγωνισμού που αφορά στην «***», ως προκηρύχθηκε με την με αρ. *** Διακήρυξη, συνολικής εκτιμώμενης αξίας ύψους 188.000€, άνευ ΦΠΑ, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα προσφορά βάσει τιμής, για κάθε είδος ξεχωριστά.

Της παρεμβαίνουσας εταιρίας με την επωνυμία « *** » και τον διακριτικό τίτλο « *** », που εδρεύει στον *** , νομίμως εκπροσωπούμενης, η οποία άσκησε την από 04.01.2021 (ημερομηνία κατάθεσης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ) Παρέμβαση της, επί σκοπώ απόρριψης της υπό εξέταση Προσφυγής.

Η εξέταση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια, Μαρία Μανδράκη.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα,
σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, έχει κατατεθεί, πληρωθεί και δεσμευθεί το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ.1 και 2 του άρθρου 363 του Ν. 4412/2016 και των παρ.1 και 2 του άρθρου 5 του Π.Δ.39/2017, ποσού 940,00€ (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ***), δοθέντος ότι το ως άνω

Αριθμός απόφασης: 259 / 2021

καταβληθέν ποσό παραβόλου συνιστά το αναλογούν προς καταβολή οριζόμενο, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, ως τούτο το ποσό υπολογίζεται σε ποσοστό 0,5% επί της προϋπολογισθείσας αξίας της υπό ανάθεση σύμβασης, άνευ ΦΠΑ, η οποία εν προκειμένω ανέρχεται σε ύψος 188.000,00€.

2. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει της εκτιμώμενης αξίας της υπό ανάθεση σύμβασης (345 παρ.1 και 6 παρ.1 του Ν.4412/2016), του αντικειμένου της (προμήθεια) καθώς και της νομικής φύσης της αναθέτουσας αρχής, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016 και πιο συγκεκριμένα του Βιβλίου Ι αυτού. Συνακόλουθα, και λαμβανομένου υπόψη και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας (ημερομηνία δημοσίευσης της Προκήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ, η 11.11.2020 με ΑΔΑΜ: ***), η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016 και συνεπώς εμπίπτει στη δικαιοδοσία της Α.Ε.Π.Π., ενώ έχει γίνει χρήση και του τυποποιημένου εντύπου (άρθρο 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 8 παρ. 2 του Π.Δ. 39/2017) στην υπό κρίση Προσφυγή. Περαιτέρω, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή, σύμφωνα με την παρ. 1 περ. α του άρθρου 361 του Ν.4412/2016 και την παρ. 1 περ. α του άρθρου 4 του Π.Δ.39/2017, έχει κατατεθεί εμπροθέσμως, δοθέντος ότι η προσφεύγουσα έλαβε γνώση της προσβαλλομένης απόφασης, ως δηλώνει και στο έντυπο της προσφυγής της, στις 18.12.2020, η δε Προσφυγή ασκήθηκε δια της αναρτήσεως της στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ στις 24.12.2020. Ετέρωθεν, εν γένει παραδεκτώς και με πρόδηλο έννομο συμφέρον παρεμβαίνει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 362 παρ. 1 και 3 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 7 του Π.Δ.39/2017, η εταιρεία με την επωνυμία *** , αφού η εν λόγω εταιρεία συμμετείχε στην υπόψη διαγωνιστική διαδικασία, η προσφορά της μάλιστα κρίθηκε ως πλήρης και τεχνικά αποδεκτή, προκρίθηκε δε, δυνάμει της προσβαλλομένης, να συνεχίσει στο επόμενο στάδιο της διαδικασίας και συνεπώς, παραδεκτώς αιτείται όπως διατηρηθεί η προσβαλλόμενη απόφαση αυτή, ενώ η Παρέμβαση της ασκείται εμπροθέσμως, αφού η Προσφυγή κοινοποιήθηκε από την αναθέτουσα αρχή μέσω του συστήματος επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ στις 27.12.2020 και η Παρέμβαση ασκήθηκε παραδεκτώς και εμπροθέσμως διά της αναρτήσεως

Αριθμός απόφασης: 259 / 2021

της στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ στις 04.01.2021, ήτοι εντός της κατά νόμον αποκλειστικής δεκαήμερης προθεσμίας, κατά τις προρρηθείσες διατάξεις. Επέκεινα, η αναθέτουσα αρχή με το με αρ. πρωτ. Φ.600.163/28/27903 Σ.2087/31.12.2020 έγγραφο της, διατυπώνει τις απόψεις της επί των λόγων της Προσφυγής, αναρτώντας το σχετικό έγγραφο στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, προς γνώση και των συμμετεχόντων, αιτούμενη συναφώς την απόρριψη της προσφυγής.

3. Επειδή, με έννομο συμφέρον η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της προσβαλλόμενης απόφασης, αφού συμμετείχε στον υπό κρίση διαγωνισμό υποβάλλοντας προσφορά, η οποία εντούτοις απορρίφθηκε. Πιο συγκεκριμένα στο σχετικό Πρακτικό της Επιτροπής, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της προσβαλλόμενης απόφασης, διατυπώνονται τα ακόλουθα σχετικά με την απόρριψη της προσφοράς της συμμετέχουσας και ώδε προσφεύγουσας: «... γ. Λαμβάνοντας υπόψη ότι όλοι οι οικονομικοί φορείς με υπεύθυνη δήλωσή τους αποδέχονται τους όρους του διαγωνισμού, οι ανωτέρω προσφορές απορρίφθηκαν για τους ακόλουθους λόγους: (1) Η Προσφορά του προμηθευτή « *** , διότι: Τα ηλεκτρονικά αρχεία του ΤΕΥΔ («5.ΤΕΥΔ.pdf») και των υπεύθυνων δηλώσεων («12.ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ 1.pdf» και «13.ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ 2.pdf») που αναρτήθηκαν στην πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ, σε μορφή pdf, δεν φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή. Σύμφωνα με το Άρθρο 6 παράγραφος 8α (σελίδα Α-15) της διακήρυξης: «8. Ο οικονομικός φορέας υποβάλλει τους (υπο)φακέλους της παραγράφου 3, μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος, όπως περιγράφεται παρακάτω: α. Τα στοιχεία και δικαιολογητικά που συμπεριλαμβάνονται στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά», όπως αυτά καθορίζονται στις παραγράφους 4 και 5 του παρόντος Άρθρου, υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή Portable Document Format (PDF) και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή.....». Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, ότι σε αντίθεση με τον ως άνω λόγο απόρριψης της προσφοράς της, υπέβαλε νόμιμα και εμπρόθεσμα την προσφορά της, όσον αφορά το πρώτο αυτό στάδιο του διαγωνισμού, ήτοι (μεταξύ άλλων) υπέβαλε το ΤΕΥΔ νομίμως συμπληρωμένο και ψηφιακά υπογεγραμμένο από

Αριθμός απόφασης: 259 / 2021

τον νόμιμο εκπρόσωπο και τις από 02.12.2020 υπεύθυνες δηλώσεις ψηφιακά υπογεγραμμένες από τον νόμιμο εκπρόσωπό της. Επιπροσθέτως, πλήρως συμμορφούμενη στις απαιτήσεις της διακήρυξης, όπως αυτή όριζε στα άρθρα 6 παρ. 8 και παρ. 24, ο νόμιμος εκπρόσωπος της μονόγραψε και αριθμήσε όλες τις σελίδες του ήδη ηλεκτρονικά υπογεγραμμένου με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ΤΕΥΔ, καθώς και τις ως άνω υπεύθυνες δηλώσεις, επί των οποίων είχε τεθεί εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου της εταιρείας. Συνημμένως στην προσφυγή της υποβάλλει η προσφεύγουσα τα ως άνω έγγραφα (ΤΕΥΔ και από 02.12.2020 υπεύθυνες δηλώσεις) για τα οποία ισχυρίζεται ότι είναι σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης και για τον λόγο αυτό αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης, δυνάμει της οποίας, εσφαλμένως, η αναθέτουσα αρχή προέβη στην απόρριψη της προσφοράς της.

4. Επειδή, στην οικεία διακήρυξη, η οποία αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού και δεσμεύει αναθέτουσα αρχή και συμμετέχοντες, ορίζεται: «Άρθρο 6^ο Προσφορές και Αιτήσεις Συμμετοχής 1. [...] 2. Όσοι επιθυμούν να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό, απαιτείται να καταρτίσουν και να υποβάλουν ηλεκτρονικά (με χρήση της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ μέσω της ιστοσελίδας www.promitheus.gov.gr) προσφορά με τα απαραίτητα δικαιολογητικά και ό,τι άλλο απαιτείται από την παρούσα διακήρυξη, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η παρούσα διακήρυξη, στην ελληνική γλώσσα, σε ηλεκτρονικό φάκελο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν.4412/16 άρθρο 92 παρ.6 και στις διατάξεις του ΦΕΚ Β'1924/02-06-2017 «Τεχνικές Λεπτομέρειες και Διαδικασίες Λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ» (Απόφαση 56902/215) και ειδικότερα στο Άρθρο 15 αυτού. 3. Τα περιεχόμενα του ανωτέρω φακέλου ορίζονται ως εξής: α. Ένας (1) υποφάκελος με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά». β. Ένας (1) υποφάκελος με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά». 4. Στον υποφάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά» περιλαμβάνονται, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και συγκεκριμένα: α. Το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ), συμπληρωμένο κατά περίπτωση και σύμφωνα με τις ειδικές οδηγίες που αναγράφονται επί αυτού. Σημειώνεται ότι

Αριθμός απόφασης: 259 / 2021

επιπλέον οδηγίες για τη συμπλήρωσή του μπορούν να αντληθούν από την Απόφαση 158/2016 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.(ΦΕΚ 3698/16-11 -2018) καθώς και τις Κατευθυντήριες Οδηγίες 15 (Απόφαση 161/2016) και 23 (Απόφαση 3/2018) της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. Το υπόψη ΤΕΥΔ ειδικά προσαρμοσμένο για τον αυτό διαγωνισμό θα βρίσκεται αναρτημένο στα συνημμένα έγγραφα του διαγωνισμού επί της διαδικτυακής πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ [Προσθήκη 1 του Παραρτήματος Α («1/Α») της παρούσας]. β. Εγγύηση συμμετοχής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 17 των Γενικών Όρων της παρούσας Διακήρυξης. 5. Στον υποφάκελο «Τεχνική Προσφορά» περιλαμβάνονται, τα παρακάτω: α. Υπεύθυνη Δήλωση (ψηφιακά υπογεγραμμένη) του συμμετέχοντος: (1) [...] (2) [...]. β. Υπεύθυνη Δήλωση (ψηφιακά υπογεγραμμένη) του συμμετέχοντος ότι: [...] 8. Ο οικονομικός φορέας υποβάλλει τους (υπο)φακέλους της παραγράφου 3 μέσω του ηλεκτρονικού Συστήματος, όπως περιγράφεται παρακάτω: α. Τα στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά», όπως αυτά καθορίζονται στις παραγράφους 4 και 5 του παρόντος Άρθρου, υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF) και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 της Απόφασης 56902/215/02-06-2017 «Τεχνικές Λεπτομέρειες και Διαδικασίες Λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ» (ΦΕΚ Β'1924/02-06-2017), χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής. β. Εντός 3 εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των στοιχείων και δικαιολογητικών του (υπο)φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά» (ήτοι το αργότερο μέχρι την 14 Δεκ 20) προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή σύμφωνα με το Ν.4250/2014. Τέτοια στοιχεία και δικαιολογητικά είναι ενδεικτικά η εγγυητική επιστολή συμμετοχής, τα πρωτότυπα έγγραφα τα οποία έχουν εκδοθεί από ιδιωτικούς φορείς και δεν φέρουν επικύρωση από δικηγόρο, καθώς και τα έγγραφα που φέρουν τη

Αριθμός απόφασης: 259 / 2021

Σφραγίδα της Χάγης (Apostille). γ. Δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή στοιχεία και δικαιολογητικά τα οποία φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 της απόφασης 56902/215/ 02 -06-2017 (ΦΕΚ Β'1924/02-06- 2017), τα ΦΕΚ, τα τεχνικά φυλλάδια και όσα στοιχεία και δικαιολογητικά προβλέπεται από το Ν. 4250/2014 ότι οι φορείς υποχρεούνται να αποδέχονται αντίγραφα των πρωτοτύπων. δ. Τα στοιχεία και δικαιολογητικά που προσκομίζονται σε έντυπη μορφή φέρουν υποχρεωτικά ιδιόχειρη μονογραφή ανά φύλλο και ιδιόχειρη υπογραφή (όπου απαιτείται αντί της ψηφιακής) από τον οικονομικό φορέα ή, σε περίπτωση νομικών προσώπων, από το νόμιμο εκπρόσωπο αυτών. ε. Ο οικονομικός φορέας συντάσσει την τεχνική και οικονομική του προσφορά συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του Συστήματος και επισυνάπτοντας στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένων Ηλεκτρονικής Προσφοράς» και στον κατά περίπτωση (υπο)φάκελο όλα τα στοιχεία της προσφοράς του σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF). Στη συνέχεια, ο οικονομικός φορέας παράγει από το Σύστημα τα ηλεκτρονικά αρχεία (εκτυπώσεις της Τεχνικής Προσφοράς Προμηθευτή και της Οικονομικής Προσφοράς Προμηθευτή) σε μορφή αρχείου PDF, τα οποία υπογράφονται με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 της απόφασης 56902/215 (ΦΕΚ Β'1924/02-06-2017) και επισυνάπτονται στους αντίστοιχους (υπο)φακέλους της προσφοράς από τον οικονομικό φορέα. Κατά την συστημική υποβολή της προσφοράς το Σύστημα πραγματοποιεί αυτοματοποιημένους ελέγχους επιβεβαίωσης της ηλεκτρονικής προσφοράς σε σχέση με τα παραχθέντα ηλεκτρονικά αρχεία (Τεχνική και Οικονομική Προσφορά) και εφόσον οι έλεγχοι αυτοί αποβούν επιτυχείς η προσφορά υποβάλλεται στο Σύστημα. Διαφορετικά, η προσφορά δεν υποβάλλεται και το Σύστημα ενημερώνει τον οικονομικό φορέα με σχετικό μήνυμα σφάλματος στη διεπαφή του χρήστη του οικονομικού φορέα, προκειμένου ο τελευταίος να προβεί στις σχετικές ενέργειες διόρθωσης. στ. Εφόσον οι τεχνικές προδιαγραφές και οι οικονομικοί όροι δεν έχουν αποτυπωθεί στο σύνολό τους στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες

Αριθμός απόφασης: 259 / 2021

του Συστήματος, ο οικονομικός φορέας επισυνάπτει ψηφιακά υπογεγραμμένα τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία σύμφωνα με τους όρους της παρούσας διακήρυξης (ιδίως τεχνική και οικονομική προσφορά). Από το Σύστημα εκδίδεται ηλεκτρονική απόδειξη υποβολής προσφοράς, η οποία αποστέλλεται στον οικονομικό φορέα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.[...]15. Επικύρωση Αντιγράφων - Θεώρηση Γνησίου Υπογραφής α. Αναφορικά με το θέμα της επικύρωσης αντιγράφων εγγράφων, για το σύνολο των απαιτούμενων από την παρούσα διακήρυξη δικαιολογητικών και στοιχείων της προσφοράς, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 1 του Ν.4250/14 ΦΕΚ Α' 74/26-03-14). Υποβαλλόμενα με την προσφορά ηλεκτρονικά αρχεία .pdf των απαιτούμενων δικαιολογητικών και εγγράφων που δεν είναι ψηφιακά υπογεγραμμένα από τον εκδότη τους, εκλαμβάνονται ως υποβληθέντα απλά φωτοαντίγραφα, και για την αποδοχή τους ή μη εξετάζονται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 4250/14 (ΦΕΚ Α' 74/26-03-14). Επισημαίνεται ότι σε υποβληθέντα τέτοια στοιχεία διενεργείται υποχρεωτικά από την αρμόδια για το διαγωνισμό Υπηρεσία δειγματοληπτικός έλεγχος, προκειμένου να εξακριβωθεί η ακρίβεια αυτών, σε ποσοστό τουλάχιστον 5%, ιδίως ζητώντας τη συνδρομή των υπηρεσιών ή φορέων που εξέδωσαν τα πρωτότυπα. Διαπίστωση ότι υποβλήθηκαν αλλοιωμένα στοιχεία επιφέρει κυρώσεις σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην παράγραφο 6 του άρθρου 22 του Ν.1599/86, εφόσον τέτοια πράξη δεν τιμωρείται αυστηρότερα από άλλη ποινική διάταξη. Σε κάθε τέτοια περίπτωση, η εκδοθείσα βάσει των στοιχείων διοικητική ή άλλη πράξη, ανακαλείται αμέσως. β. Όλα τα έγγραφα που συντάσσονται και υπογράφονται από τον ίδιο τον οικονομικό φορέα, φέρουν υποχρεωτικά ψηφιακή υπογραφή κατά την ηλεκτρονική υποβολή τους στην πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ και δεν απαιτείται να φέρουν σχετική θεώρηση γνησίου υπογραφής. γ. Οι υπεύθυνες δηλώσεις (όπου απαιτείται), πρέπει να φέρουν ημερομηνία ταυτόσημη με αυτή της ψηφιακής υπογραφής τους, η οποία να είναι εντός των τελευταίων τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών, προ της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών. Δεν απαιτείται βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής από αρμόδια διοικητική αρχή ή τα ΚΕΠ. [...]»

Αριθμός απόφασης: 259 / 2021

5. Επειδή, κατά πάγια νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει τον διαγωνισμό και δεσμεύει, τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΣΤΕ 3703/2010, 53/2011, ΕΣ Πράξεις Τμήματος VI 78/2007, 19/2005, 31/2003 κ.α.), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση ουσιαστών διατάξεων της διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού (ΣΤΕ 2772/1986, 3670/1992, 2137/1993 κλπ). Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους, καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής, αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (ΔΕΕ, Απόφαση της 18.10.2001, Υπόθεση C-19/00 Siac Construction Ltd, σκέψεις 34 και 44, ΔΕΕ, Απόφαση της 25.04.1996, Υπόθεση C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 54 κλπ). Περαιτέρω, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και η υποχρέωση διαφάνειας δεν επιτρέπουν τον αποκλεισμό οικονομικού φορέα από διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως, λόγω μη τηρήσεως από τον φορέα αυτόν υποχρεώσεως η οποία δεν προκύπτει ρητώς από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, (βλ. απόφαση της 2ας Ιουνίου 2016, Pippo Pizzo C-27/15 ECLI:EU:C:2016:404, σκέψη 51). Επίσης, οι αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και του υγιούς και αποτελεσματικού ανταγωνισμού, οι οποίες διέπουν τις διαδικασίες σύναψης των δημοσίων συμβάσεων, είτε διέπονται από το εθνικό δίκαιο είτε από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιβάλλουν σαφή και ακριβή μνεία στη διακήρυξη των απαιτούμενων, προς συμμετοχή στους διαγωνισμούς, προσόντων και των υποβλητέων, κατά την κατάθεση της προσφοράς, δικαιολογητικών και λοιπών στοιχείων. Συνεπώς, οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να υποβάλουν μόνον τα αξιούμενα από τη διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς και ειδικώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία για την απόδειξη ιδιοτήτων ή γεγονότων κρίσιμων για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό, η δε αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας, δεν δύναται να προβεί σε αποκλεισμό διαγωνιζομένου από τη διαγωνιστική διαδικασία,

Αριθμός απόφασης: 259 / 2021

λόγω μη προσκομίσεως διαφορετικών ή και επί πλέον από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικών συμμετοχής (βλ. ΣΤΕ 2723/2018, ΕΑ 382/2015, 53, 19/2011, ΣΤΕ 3703/2010, 1329, 1616, 1619/2008).

6. Επειδή, από τους παρατεθέντες στη σκέψη 4 της παρούσας όρους της διακήρυξης προκύπτει ότι οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς στην υπόψη διαγωνιστική διαδικασία θα πρέπει να υποβάλλουν τους (υπο)φακέλους της προσφοράς τους, μέσω του ηλεκτρονικού Συστήματος, κατά τον τρόπο που ειδικότερα καθορίζεται στο κανονιστικό πλαίσιο της οικείας διακήρυξης. Πιο συγκεκριμένα, πρέπει να υποβάλλουν τα στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά», ήτοι το ΤΕΥΔ και τις απαιτούμενες υπεύθυνες δηλώσεις ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF) και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο τον συμμετέχοντα οικονομικό φορέα, να φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 της Απόφασης 56902/215/02-06-2017 «Τεχνικές Λεπτομέρειες και Διαδικασίες Λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ» (ΦΕΚ Β'1924/02-06-2017), χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής. Περαιτέρω προσκομίζονται εντός 3 εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των στοιχείων και δικαιολογητικών του (υπο)φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά», υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή σύμφωνα με το Ν.4250/2014. Από την επισκόπηση δε των στοιχείων της προκείμενης υπόθεσης και δη της προσφοράς της προσφεύγουσας στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ (με αρ. 198996) εμφανίζεται ότι υπέβαλε το ΤΕΥΔ της νομίμως συμπληρωμένο και ψηφιακά υπογεγραμμένο από τον νόμιμο εκπρόσωπό της και τις από 02.12.2020 υπεύθυνες δηλώσεις αντιστοίχως ψηφιακά υπογεγραμμένες από τον νόμιμο εκπρόσωπο της προσφεύγουσας εταιρείας. Ειδικότερα, από την επισκόπηση του ΤΕΥΔ εμφανίζεται ότι στην τελευταία σελίδα έχει τεθεί ηλεκτρονική υπογραφή με τα εξής αναγραφόμενα στοιχεία: «*** Ψηφιακή υπογεγραμμένο

Αριθμός απόφασης: 259 / 2021

από *** Ημερομηνία:2020.12.02 10:54:48 EET». Ομοίως στην από 02.12.2020 υπεύθυνη δήλωση (σύμφωνα με τα απαιτούμενα κατ'άρθρο 6 παρ. 5 περ. α της διακήρυξης) στο τέλος αυτής, έχει τεθεί η ηλεκτρονική υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου της εταιρείας ως ακολούθως: «*** Ψηφιακή υπογεγραμμένο από *** Ημερομηνία:2020.12.02 11:41:36 EET». Αλλά και η επίμαχη από 02.12.2020 υπεύθυνη δήλωση (άρθρο 6 παρ. 5 περ. β της διακήρυξης) φέρει την ηλεκτρονική υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου της εταιρείας ως ακολούθως: «*** Ψηφιακή υπογεγραμμένο από *** Ημερομηνία: 2020.12.02 11:42:10 EET». Επιπροσθέτως δε τα ανωτέρω εμφανίζεται ότι έχουν μονογραφεί και αριθμηθεί από τον εκπρόσωπο της προσφεύγουσας και συνεπώς, διαπιστώνεται ότι, κατά τα ως άνω, έχει τεθεί εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου της εταιρείας και συνακολούθως κρίνεται ότι συμμορφώνεται κατά τούτο η προσφορά επαρκώς με τους σχετικούς τεθέντες όρους. Επέκεινα, αβασίμως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή στο έγγραφο των απόψεων της ότι, δεν φέρουν τα εν λόγω έγγραφα ψηφιακή υπογραφή, διότι ανοίγοντάς τα με κατάλληλο πρόγραμμα (πχ Acrobat Reader), δεν εμφανίζεται το πάνελ υπογραφών (signature panel) και δεν υπάρχει η «σφραγίδα» της ψηφιακής υπογραφής προκειμένου η επιτροπή κάνοντας κλικ πάνω της να διαπιστώσει την εγκυρότητα της υπογραφής και να διασφαλιστεί το γεγονός ότι το υποβαλλόμενο αρχείο δεν έχει τροποποιηθεί από την στιγμή που υπογράφηκε ψηφιακά, διότι εκ της τεθείσας ως άνω ηλεκτρονικής υπογραφής, συνάγονται εν προκειμένω όλα τα απαιτούμενα στοιχεία της ηλεκτρονικής υπογραφής του δηλούντος, ήτοι ονοματεπώνυμο υπογράφοντος καθώς και η ακριβής ημεροχρονολογία της τεθείσας υπογραφής. Επέκεινα, από τους κανονιστικού περιεχομένου όρους της υπόψη διακήρυξης που αποτυπώνονται στην 4η σκέψη της παρούσας προκύπτει η υποχρέωση, ως προελέχθη, της ηλεκτρονικής υπογραφής και εν προκειμένω διαπιστώνεται ότι όλα τα ανωτέρω έγγραφα φέρουν την ηλεκτρονική υπογραφή του δηλούντος, ήτοι του νόμιμου εκπροσώπου της προσφεύγουσας εταιρείας. Άλλοις λόγοις, στην προκειμένη υπόθεση και από τα τεθέντα νομικά και πραγματικά ζητήματα συνάγεται ότι η τεθείσα στα επίμαχα έγγραφα – δικαιολογητικά τεχνικής προσφοράς - ηλεκτρονική υπογραφή συνδέεται μονοσήμαντα με τον

Αριθμός απόφασης: 259 / 2021

υπογράφοντα, τον «ταυτοποιεί», καθόσον συνάγεται εξ αυτής, ειδικά και αποκλειστικά η ταυτότητα του υπογράφοντος, με τις απορρέουσες εκ νόμου συνέπειες, ενόψει δε τούτων βασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι τα ανωτέρω υποβληθέντα έγγραφα δεν πάσχουν ακυρότητας με συνέπεια να είναι ακυρωτέα η προσβαλλομένη απόφαση που τα απέρριψε. Και τούτο ειδικότερα διότι σκοπός του νομοθέτη είναι τα ηλεκτρονικά έγγραφα που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή να εξομοιώνονται, από πλευράς έννομων συνεπειών, με τα ιδιοχείρως υπογεγραμμένα έγγραφα και να αναπτύσσουν αυξημένη αποδεικτική δύναμη (άρθρο 445 ΚΠολΔ) και, εφόσον η γνησιότητα του περιεχομένου τους δεν αμφισβητείται, ως εν προκειμένω, να αποτελούν πλήρη απόδειξη ότι η δήλωση που περιέχουν, προέρχεται από τον ψηφιακώς υπογράφοντα και συνεπώς, καθόσον στην προκείμενη υπόθεση πληρούται και συνομολογείται άλλωστε και από τα μέρη η ικανοποίηση της προϋπόθεσης της γνησιότητας του περιεχομένου των ανωτέρω εγγράφων, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι αυτά φέρουν την υπογραφή του ηλεκτρονικώς υπογράφοντα νομίμως και εγκύρως, εν προκειμένω του νομίμου εκπροσώπου της συμμετέχουσας και ήδη προσφεύγουσας, ως αποδεικνύεται άλλωστε, και από την υπογραφή εν προκειμένω όλων των λοιπών υποβληθέντων ηλεκτρονικών εγγράφων του σταδίου αυτού, κατά συνέπεια θα πρέπει να θεωρηθούν αυτά νομίμως υπογεγραμμένα. Στην προκείμενη περίπτωση, εξάλλου, δύναται βασίμως να υποστηριχθεί ότι η αναθέτουσα αρχή θα μπορούσε να αιτηθεί σχετικές διευκρινήσεις από την ώδε προσφεύγουσα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102 του Ν.4412/2016, δοθέντος ότι ακόμη και στη περίπτωση που ήθελε υποτεθεί ότι διαπιστώνεται σφάλμα στα ως άνω έγγραφα, το σφάλμα τούτο δεν είναι ουσιώδες και συνεπώς δεν οδηγεί σε ανεπίτρεπτη αντικατάσταση ήδη υποβληθέντος εγγράφου. Αντιθέτως, δεδομένου ότι η απαίτηση να φέρουν οι υποβληθησόμενες υπεύθυνες δηλώσεις εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό δεν τάσσεται επί ποινή αποκλεισμού, ως προϋπόθεση του παραδεκτού της προσφοράς, αφού τέτοια ρήτρα δεν περιλαμβάνεται στις διατάξεις της οικείας διακήρυξης, λαμβανομένου μάλιστα, υπόψη ότι εν προκειμένω, ενόψει και της θέσεως ηλεκτρονικής υπογραφής

Αριθμός απόφασης: 259 / 2021

από την προσφεύγουσα, δεν τίθεται εν αμφιβόλω ακόμη και στην περίπτωση της εκ μόνης της μη θέσεως ψηφιακής υπογραφής η γνησιότητα των επίμαχων δικαιολογητικών, ούτε, άλλωστε, αμφισβητείται η τήρηση των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων (βλ. ΕΑ 278/2019, πρβλ. και ΕΑ 181/2019, 29/2019, 268/2017, ΔιοικΕφΘεσσαλ 315/2020). Κατ' ακολουθίαν, ο προβαλλόμενος από την προσφεύγουσα λόγος με τον οποίο αμφισβητείται η απόρριψη δυνάμει της προσβαλλομένης απόφασης της προσφοράς της, κρίνεται βάσιμος και πρέπει να γίνει δεκτός.

7. Επειδή, σε συνέχεια της προηγούμενης σκέψης, η κρινόμενη προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή και η παρέμβαση αντιστοίχως να απορριφθεί.

8 Επειδή, κατ'ακολουθίαν, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να επιστραφεί, σύμφωνα με το άρθρο 363 παρ. 5 του Ν.4412/2016 και το άρθρο 5 παρ. 5 του Π.Δ. 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την Προσφυγή.

Ακυρώνει την με αριθμ. πρωτ. Φ. 600.163/25/27223/18.12.2020 απόφαση της *** , στο πλαίσιο διενέργειας του ηλεκτρονικού διαγωνισμού που προκηρύχθηκε με την με αρ. *** Διακήρυξη και αφορά στην «***», κατά το μέρος που απέρριψε την προσφορά της εταιρείας με την επωνυμία « *** ».

Απορρίπτει την Παρέμβαση.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου στη προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στον Άγ. Ιωάννη Ρέντη στις 2 Φεβρουαρίου 2021 και εκδόθηκε στον ίδιο τόπο στις 8 Φεβρουαρίου 2021.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Αριθμός απόφασης: 259 / 2021

Νικόλαος Σ. Σαββίδης

Αλεξάνδρα Κ. Παπαχρήστου

και α/α Μαρία Κατσαρού